

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ GMINY OSTRÓW NA LATA 2025 – 2035

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem zapewniającym wieloletnią perspektywę prognozowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Odzwierciedla ona kierunki i plany rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna obejmować co najmniej rok budżetowy i trzy kolejne lata i określać między innymi :

- prognozę dochodów i wydatków,
- prognozę długu,
- wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji
- upoważnienia do zaciągania zobowiązań.

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ostrów sporządzona została na lata 2025 - 2035. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 226 ust. 4 oraz art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2024 r., poz. 1530).

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Mając na uwadze kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana przyjęto następujące założenia :

- dla roku 2025 przyjęto wartości wynikające z bieżącego wykonania Budżetu Gminy na rok 2024 oraz prognozowanych wielkości na rok 2025
- dla lat 2026 – 2035 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki oraz korekty merytoryczne.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób, pozwala w miarę racjonalnie realnie i racjonalnie ocenić możliwości inwestycyjno – kredytowe Gminy. Niestabilność i nieprzewidywalność cykli gospodarczych nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długoterminowych.

Ponadto brak stabilnego odniesienia do długofalowej polityki finansowej samorządu oraz znaczna zmienność budżetów gmin w ciągu ostatnich lat, wymuszają określenia realnych granic rozwoju.

Dla prognozy w latach 2025 – 2035 przyjęto, co następuje :

- poziom inflacji i wzrost PKB w poszczególnych latach :

	Inflacja	wzrost PKB
Rok 2025	4,50 %	5,00 %

Rok 2026	4,00 %	5,00 %
Rok 2027	3,50 %	5,00 %
Rok 2028	3,00 %	5,00 %
Rok 2029	2,00 %	5,00 %
Rok 2030	2,00 %	5,00 %
Rok 2031	2,00 %	5,00 %
Rok 2032	2,00 %	5,00 %
Rok 2033	2,00 %	5,00 %
Rok 2034	2,00 %	5,00 %
Rok 2035	2,00 %	5,00 %

Uzyskane w ten sposób wartości liczbowe w poszczególnych latach zostały następnie urealnione w oparciu o wiedzę merytoryczną wynikającą z kształtowania się poszczególnych rodzajów dochodów i wydatków w Gminie Ostrów. Szczegóły przeliczeń zamieszczono w prognozach dochodów i wydatków.

2. Prognoza dochodów

Prognozy dochodów dokonano przy założeniach, że:

- 1- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody majątkowe i dochody bieżące.
- 2- w dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:
 - a/ podatki i opłaty lokalne - wyszczególniając podatki: od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od czynności cywilno-prawnych, od spadków i darowizn oraz opłat skarbowe, targowa, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz pozostałe podatki i opłaty),
 - b/ udziały w podatkach centralnych budżetu państwa - wyszczególniając: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych - PIT oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych - CIT,
 - c/ subwencje z budżetu państwa - wyszczególniając subwencje: oświatową, wyrównawczą,
 - d/ dotacje - wyszczególniając dotacje na: zadania zlecone, na zadania własne, dotacje pozabudżetowe,
 - e/ pozostałe dochody bieżące.

W dochodach majątkowych prognozowano w podziale na :

- a/ dochody z majątku gminy - wyszczególniając sprzedaż mienia, zwłaszcza w SSE Podstrefa Kozodrza, z uwagi na wpływające zapytania dotyczące zakupu działek
- b/ dotacje na inwestycje - wyszczególniając dofinansowanie budżetu państwa oraz pozostałe środki na zadania inwestycyjne.

Dochody dla okresów przeszłych (2022, 2023 oraz III kwartały 2024 r.) przyjęto na podstawie sporządzonych i przesłanych do Izby sprawozdań Rb-27S.

Przewidywane wykonanie dochodów za rok 2024 przyjęto na poziomie wykonania za III kwartały 2024 r.

W związku z wprowadzoną zmianą w kształtowaniu się dochodów jst w zakresie podatku PIT i CIT dokonano przeliczenia wartości tych dochodów dla kolejnych lat budżetowych. Pozostałe kategorie dochodów bieżących prognozowano za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika

dynamiki PKB, wiedzy merytorycznej uzyskanej z analizy wpływów poszczególnych kategorii dochodów z lat poprzednich. Dodatkowo dla roku 2025 z uwagi na powołaną i funkcjonującą od kilku lat spółkę prawa handlowego pod nazwą Gminny Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kozodrzy wystąpiło skorygowanie wpływów z tytułu dzierżawy, bowiem w obecnej fazie działalności Spółka GZUK nie dysponuje jeszcze swoim majątkiem, lecz dzierżawi go od Gminy.

Pozycją, która odnotowuje istotne skoki po stronie dochodów są wpływy z usług, a konkretnie wpływy za przyjęcie odpadów komunalnych. Z uwagi na sytuację na rynku odpadowym oraz nie do końca rozwiązane kwestie formalno-prawne zagospodarowania odpadów, odnotowano amplitudę zmiany cen na przyjmowanie odpadów do składowania. Spowodowało to przeliczenie wzrostu wpływów za odpady w stosunku do lat poprzednich, nawet przy zmniejszonym wolumenie przyjętych odpadów. Trudno jest określić, na ile ceny wynegocjowane na kolejny rok są stabilne, niemniej jednak przeliczono wpływy z tego tytułu na lata kolejne.

Dochody o charakterze majątkowym prognozowano w sposób racjonalnie umożliwiający przewidzenie kształtowania się wpływów w kolejnych latach ze sprzedaży posiadanego mienia jak również z uwzględnieniem spodziewanego współfinansowania inwestycji ze środków unijnych i budżetu państwa. Wielkość dla roku budżetowego określono na podstawie zapytań ofertowych od potencjalnych nabywców, wyrażających chęć nabycia terenów położonych w SSE w Kozodrzy. W stosunku do ostatniej wersji WPF nie zwiększono jednak planowanych wpływów z tytułu dochodów majątkowych ze zbycia majątku, pomimo wpływu ofert kilku firm, deklarujących nabycie działki około 3,0 ha położonej w SSE w Kozodrzy.

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych, a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w załączniku Nr 1.

3. Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki przy prognozowaniu podzielono na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących. Ponadto w dziale 757 - Obsługa długu publicznego wyodrębniono wydatki związane z obsługą zadłużenia oraz z tytułu potencjalnych spłat poręczeń oraz zweryfikowano ich planowaną wysokość biorąc pod uwagę prognozowaną stopę inflacji oraz planowane poziomy stóp procentowych.

Wydatki dla okresów przeszłych (2022, 2023 oraz III kwartały 2024 r.) przyjęto na podstawie sporządzonych i przesłanych do Izby sprawozdań Rb-28S.

Przewidywane wykonanie wydatków za rok 2024 przyjęto na poziomie wykonania za III kwartały 2024 r., zachowując wysokość planowanego deficytu z uchwały budżetowej na rok 2024.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie, dla wydatków bieżących w roku 2025 przyjęto wydatki budżetu gminy za III kwartały 2024 r. skorygowane wyłącznie o wydatki wynikające z już podpisanych umów. W latach 2025 - 2035 dokonano indeksacji o wskaźnik inflacji i PKB, a następnie w oparciu o wiedzę merytoryczną i analizę możliwości finansowych gminy dokonano weryfikacji kwot poszczególnych kategorii wydatków. Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały przeliczone zgodnie z harmonogramami spłat zobowiązań już

zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia w roku 2024 w wysokości 22.044.913,39 zł (fizycznie zaciągnięte zostały kredyty na łączną kwotę 6.000.000,00 zł), chociaż na dzień sporządzania WPF przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów nie wystąpiły w całości.

Podobnie jak w przypadku dochodów pozycją, która cechuje się znacznymi odchyleniami +/- po stronie wydatków są te związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Z uwagi na spadek planowanego w roku 2025 wolumenu odpadów przy zwiększonych cenach, zaplanowane wysokości kosztów segregacji, unieszkodliwiania i składowania odpadów, w tym również zmienność opłat za składowanie, przekazywanych do Urzędu Marszałkowskiego, trudne jest precyzyjne wyszacowanie wartości wydatków. Dodatkowo planowane jest wejście w życie ustawy dotyczącej systemu kaucyjnego, co również może spowodować korektę poziomu wydatków. Wszystkie te powyższe czynniki wymusiły przeliczenie i w konsekwencji wzrost kosztów składowania odpadów w stosunku do lat poprzednich. Trudny do oszacowania jest wpływ tego trendu w ujęciu dynamicznym, niemniej jednak przeliczono wydatki z tego tytułu na lata kolejne.

4. Inwestycje - wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe objęte tzw. limitem zostały ujęte w załączniku Nr 2 do uchwały, jako przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i obejmują one lata 2025 - 2028. Przyjęte wartości wynikają z szacunkowych danych zawartych w dokumentacji projektowej. Po przeprowadzeniu procedur przetargowych zostaną one urealnione. Pozostałe kwoty wydatków majątkowych wynikają z zaplanowanych w kolejnych latach do roku 2035 wydatków inwestycyjnych, między innymi z zaplanowanych wydatków inwestycyjnych związanych z uzyskanymi promesami w ramach Polskiego Ładu oraz tych, które z kolei wynikają ze zgłaszanych do wykonania potrzeb z poszczególnych sołectw Gminy Ostrów.

Dla roku 2025 planuje się następujące wydatki majątkowe objęte limitem :

a/ budowa budynku wielofunkcyjnego w Bliźnie na kwotę 300.000,00 zł, w tym :

zwiększenie ogólnego planu przedsięwzięcia o kwotę 0,00 zł. Zadanie kontynuowane

b/ utworzenie nowych miejsc opieki w żłobku "Gwiazdeczka" w Zdżarach na kwotę

1.132.200,00 zł, w tym:

zwiększenie ogólnego planu przedsięwzięcia o kwotę 128.286,54 zł oraz zwiększenie

wydatków roku 2025 o kwotę 530.497,05 zł. Zadanie kontynuowane

c/ Przebudowa dróg i budowa sieci rowów - Ocieka, Ostrów na kwotę 3.473.814,67 zł -

w tym :

zwiększenie wydatków w roku 2025 o kwotę 377.758,15 zł

Ogólna kwota przedsięwzięcia pozostaje bez zmian, zadanie kontynuowane

d/ Modernizacja rowów melioracyjnych wraz z projektami na kwotę 300.000,00 zł

w tym :

zwiększenie kwoty w roku 2025 o kwotę 300.000,00 zł.

Ogólna kwota przedsięwzięcia na lata 2025 - 2028 wynosi 900.000,00 zł. Zadanie nowe

e/ Modernizacja budynków OSP na kwotę 600.000,00 zł, w tym : zwiększenie wydatków w roku 2025 o kwotę 600.000,00 zł.

Ogólna kwota przedsięwzięcia na lata 2025 - 2028 wynosi 1.800.000,00 zł. Zadanie nowe

5. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z prognozami dochodów i wydatków. W latach poprzednich wynik budżetu kształtował się w każdym roku inaczej w zależności od wielkości realizacji zadań inwestycyjnych, których źródłem pokrycia w większej części były kredyty i pożyczki oraz dotacje na dofinansowanie tych zadań.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na wskutek zapisu w art. 242 ustawy o finansach publicznych - z którego wynika, że organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Dlatego też w każdym roku realizacja budżetu winna podlegać wnikliwej analizie i weryfikacji w celu zachowania tej zależności. Dla roku budżetowego 2025 zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 11.875.080,25 zł, który planuje się pokryć w drodze zaciągnięcia kolejnych kredytów i pożyczek w wysokości 11.875.080,25 zł.

6. Nadwyżka budżetowa i jej przeznaczenie

Wykonanie budżetu po stronie wydatków majątkowych za lata 2009 – 2024 wyniosło ponad 135,0 mln złotych. Wydatki te przeznaczone były głównie na budowę lub modernizację infrastruktury sportowej, kulturalnej i oświatowej, jak również na przygotowanie infrastruktury odpadowej pod kątem wdrożenia nowej tzw. „ustawy śmieciowej”. Pozyskane na ten cel dotacje wyniosły około 55,0 mln złotych. Uruchomione w latach 2009 – 2024 kredyty bankowe

zamknęły się kolejną kwotą prawie 46,0 mln złotych. Pozostałą kwotę stanowiły środki własne Gminy. Zaangażowanie tych środków spowodowało powstanie skumulowanego deficytu Gminy, który osiągnął poziom prawie 5,7 mln złotych. W celu wyeliminowania tego deficytu jak również mając na uwadze konieczność spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek, począwszy od roku 2025 zaplanowano uzyskanie nadwyżki budżetowej. Wielkości nadwyżki konstruowano tak, aby w kolejnych latach stopniowo pokryć niedobór budżetu i doprowadzić do wystąpienia zrównoważonego budżetu.

7. Przychody i rozchody

W prognozowanym okresie po stronie przychodów w roku 2025 zaplanowano zaciągnięcie kredytów i pożyczek na spłatę zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę Ostrów w latach poprzednich oraz na sfinansowanie planowanego deficytu.

Po stronie rozchodów w latach 2025 - 2035 przyjęto przepływy finansowe związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe zostały zaplanowane do spłaty w 2035 roku. Dla III kwartału 2024 roku oraz planowanego wykonania przychodów przyjęto wartości z planowanych do zaciągnięcia wartości kredytów i pożyczek, a nie kwoty faktycznie zaciągnięte.